

A teljes igazság

Szántó-Várnagy Binjamin Zeév, 2013.09.30

Mottó: Tudnod kell az igazságot – és az igazságnak furcsává kell tennie. (Flannery O'Connor)

1. Imakönyv – Ámidá utáni csendes fohászkodás

I-tenem, őrizd meg nyelvemet a rossztól, és ajkaimat a hazug beszédétől.	אלהי, נצר לשוני מרע ושפתי מדבר מרמה.
--	--------------------------------------

2. Imakönyv – Reggeli ima, áldás a Smá után

Az elsőknak [régieknek] és az utolsóknak is, jó és állandó dolog, örökkön-örökké. Igaz és megbízható, törvény, és nem múlik el.	על הראשונים ועל האחרונים דבר טוב וקיים לעולם ועד. אמת ואמונה, חק ולא יעבר.
---	--

3. Imakönyv – Esti ima, áldás a Smá után

Ő-való I-tenetek igaz. És megbízható mindez, és állandó rajtunk, hogy ő Ő-való I-tenünk, és nincs rajta kívül más, és mi vagyunk Izrael, az ő népe.	ה' אלקיכם אמת: ואמונה כל זאת וקיים עלינו כי הוא ה' אלקינו ואין זולתו, ואנחנו ישךאל עמו:
---	---

4. Rámbám, Hilchot Jeszodé HáTorá, 2:1-2 – hogyan szerezzünk hitet?

Ezt az Ő-valót, a tiszteletreméltót és félelmetest micvekötelesség szeretni és félni, ahogyan írva van: „szeresd Ő-való I-tenedet” (Mózes 5., 6:5). És írva van: „Ő-való I-tenedet féld” (Mózes 5., 20:10). És hogyan lehet eljutni a szeretetre és félelemre? Amikor az ember elmélyül az Ő csodálatos és nagy cselekedeteiben és teremtményeiben, és meglátja azokban az Ő bölcességét, aminek nincsen mértéke és határa, egyből szereti őt, és dicséri, és dicsőíti, és vágyakozik nagy vágyakozással megismerni a Nagy I-tenet.	האל הנכבד והנורא הזה מצוה לאהבו וליראה אותו שנאמר ואהבת את ה' אלהיך. ונאמר את ה' אלהיך תירא. והיאך היא הדרך לאהבתו ויראתו. בשעה שיתבונן האדם במעשיו וברואיו הנפלאים הגדולים ויראה מהן חכמתו שאין לה ערך ולא קץ מיד הוא אוהב ומשבח ומפאר ומתאוה תאוה גדולה לידע השם הגדול.
--	--

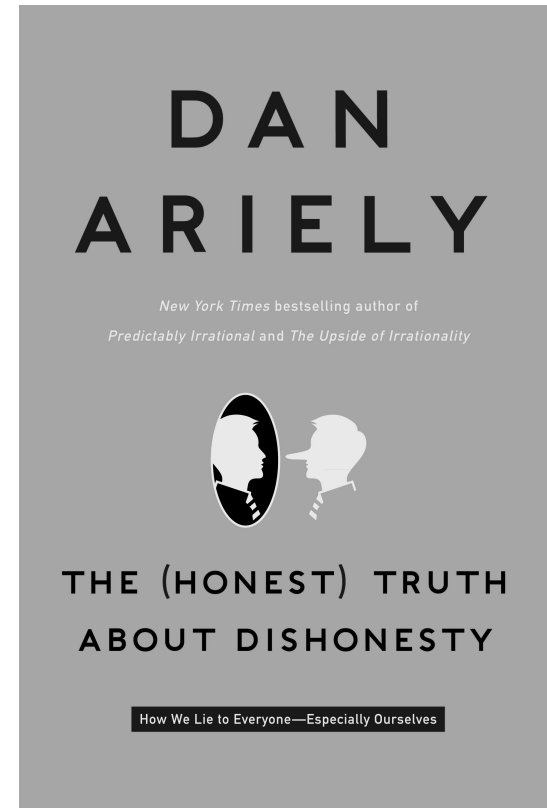
Az előadás eredeti, angol nyelvű változata:
Rabbi Bentzion Shafier, TheShmuz.com
#121 – EMES - The Whole Truth

5. Mózes 1., 18:12-13 – „kegyes” család?

És nevetett Sára magában: „miután megöregedtem, örömöm lesz? És az uram is öreg!” És így szólt az Ő-való Ábrahámhoz: miért nevet így Sára: „vajon még szülhetek? És öreg is vagyok!”	ותצחק שרה בקרבה לאמר: אחרי בלתי היתה לי עדנה ואדני זקן. ויאמר ה' אל אברהם: למה זה צחקה שרה לאמר: האף אמנם אלד ואני זקנת.
--	--

6. Bává Mecia 87a – „változtatás” a béke érdekében

Így tanították Rabbi Jismáél tanházában: nagy a békesség, mert még a Szent, Áldott Ő is „változtatott” miatta.	תנא דבי רבי ישמעאל גדול שלום שאפי' הקב"ה שינה בו.
--	---

A vallások és az igazság

I. Két kritérium a vallással kapcsolatos döntéshozásra

A. hasznosság – a vallás egy lehetőség az önfejlesztésre – különböző vallások a különböző kultúrák/egyének számára, különböző életkorok részére – vallási sokszínűség

B. igazság – a vallás az igazságot írja le és azt, hogy hogyan kell ennek ismeretében élni, ehhez viszonyulni – a vallást az igazságtartalma alapján választjuk ki – maximum 1 vallás lehet igaz

II. A hasznossági kritériumból következik, hogy egyetlen vallás sem igaz: ha az egyik igaz, akkor hasznosság szerint választani irracionális és felelőtlen (vö. kellemetlen feltevés tagadása, a bizonyíték megvizsgálása nélkül)

III. A vallások páronként ellentmondanak egymásnak, így legfeljebb egy lehet teljesen igaz.

A. Kereszténység – új „Biblia”, emberré lett isten

B. Iszlám – Mohamed próféta, nem lett emberré isten

C. Hinduizmus – teremtés a múltban, meghatározott időben, véges létezésű világ

D. Buddhizmus – vagy személyes teremtője van a világnak

E. Zsidóság vö. A-D

stb.

IV. A vallások „közös alapja” - nincs pozitív vallásos tartalma az ellentmondó elképzelések miatt, amik a teremtést, isten(ek)et, lelket, túlvilágot, szent írásokat érintik, stb. Még a moralitásról is eltérőek az álláspontok (és nem szükségszerűen vallásos).

V. Hogyan kutassuk a vallások igazságtartalmát

A. a vallások bizonyos mértékben leírják a megtapasztalható, fizikai világot – így a lehető legtöbb bizonyítékra van szükségünk

B. nem mindegy, milyen a bizonyíték. Szempontok:

1. kizárandóak azok a vallások, melyeknek nincs ellenőrizhető következménye

2. kizárandóak azok a vallások, melyeknek az ellenőrizhető következménye nem egyedülálló, vagyis más vallás is ad rájuk magyarázatot

3. kizárandóak azok a vallások, melyeknek téves következményei vannak, vagy melyeknek a „bizonyítékait” más vallások képesek megcáfolni

VI. A zsidóság az egyetlen vallás egyedülálló, ellenőrizhető következményekkel, melyek igazak. Pl. Mózes 5., 28-30 megjósolja: (i) teljes hódítás (1/4), (ii) száműztetés (1/2 – feltéve, ha (i) teljesül) (iii) világméretű szétszórattatás (1/5 – feltéve (i) és (ii)-t), (iv) függetlenség hiánya (1/4), (v) túlélés és visszatérés Izraelbe (1/10) – az összegzett valószínűség kisebb mint 1/1600; csak a zsidóság igazsága magyarázza meg ezt a következményt. Aki realista, itt kezdi a kutatást. (Megjegyzés: ezek csak szélsőséges becslések arra, hogy egy jóslat bekövetkezik. Ez a bizonyíték önmagában nem elég a zsidóság igazságának elfogadásához, de szükségessé teszi a bizonyíték további vizsgálatát. A bizonyítékok összességéből következhet, hogy szükséges a zsidóság igazságát elfogadni.)

forrás: http://www.dovidgottlieb.com/lectures/truth_about_religion.htm

fordította: Szántó-Várnagy Binjomin Zeév